

PERSBERICHT

16december 2020

Verslag aan het Waalse Parlement

Opvolgingsaudit aangaande de belastingen en heffingen op de watercaptaties en -lozingen

In de loop van het eerste semester 2020 volgde het Rekenhof de aanbevelingen op die werden geformuleerd in het raam van het verslag dat het in 2014 opstelde over de door het Waalse Gewest geïmplementeerde fiscale maatregelen en procedures op het vlak van water.

De fiscaliteit betreffende water vormt één van de belangrijkste aanmoedigingstools van het Waalse milieubeleid. Deze belastingen en heffingen zijn bedoeld om tegemoet te komen aan de vereisten van de kaderrichtlijn betreffende water 2000/60 d.d. 23 oktober 2000, waarvan de uiteindelijke doelstelling erin bestaat alle gemeenschapswateren 'in goede toestand' te brengen op ecologisch en chemisch vlak. Het tarifieringsbeleid inzake water moet de gebruikers er aldus toe aanzetten het water doeltreffend te gebruiken, door erover te waken dat de sectoren van de huishoudens, de industrie en de landbouw op gepaste wijze bijdragen tot de recuperatie van de kosten voor de diensten die samenhangen met waterverbruik, rekening houdend met het beginsel 'de vervuiler betaalt'.

Het Rekenhof heeft bedenkingen bij de aanmoedigende aard van sommige heffingen en bij de geschiktheid ervan in het licht van het principe dat de vervuiler betaalt. Met betrekking tot de heffing op industrieel afvalwater wijst het erop dat de nauwkeurige en vergelijkende evaluatie van het heffingspercentage, die werd aangekondigd na afloop van zijn vorige audit, niet werd uitgevoerd. Aangaande de heffing op de milieulasten, die in 2014 werd ingevoerd ter vervanging van de heffing op landbouwafvalwater, is het Rekenhof van oordeel dat het bedrag van de heffing thans weinig rekening houdt met de vervuilende aard van sommige teelttypes. Bijgevolg beveelt het Rekenhof het gewest aan zich ervan te vergewissen dat de bijdrage van alle sectoren wel degelijk is afgestemd op de inachtneming van het beginsel 'de vervuiler betaalt'.

Het Rekenhof wijst eveneens op de kwestie van de wettelijkheid van de industriële saneringsovereenkomsten voor ondernemingen die afvalwater lozen via een openbaar waterzuiveringsstation. Ook vestigt het de aandacht op de moeilijkheden die gepaard gaan met de tenuitvoerlegging van die overeenkomsten.

Wat het eigenlijke belastingproces betreft, zouden nog verbeteringen moeten worden aangebracht, inzonderheid inzake rationalisering en beveiliging van de toepassingen, uniciteit van informatie en geautomatiseerde communicatie van gegevens tussen

toepassingen. Er zouden human resources en IT-middelen moeten worden ingezet om zich te vergewissen van de goede werking van het volledige belastingproces.

De volledigheid van de databanken met belastingplichtigen kan nog steeds niet worden gewaarborgd. Controles op het terrein om de juistheid en de exhaustiviteit van de door de belastingplichtigen aangegeven gegevens te verifiëren, blijven schaars.

Bovendien maken geschillen nog steeds niet het voorwerp uit van een gecentraliseerde opvolging en moeten er tekortkomingen worden vastgesteld op het niveau van de procedure voor de communicatie en de oplijsting van de informatie inzake geschillen. Die inlichtingen zijn nochtans onontbeerlijk in het raam van de acties die dienen te worden ondernomen met betrekking tot de invordering van de heffingen.

Eind 2019 belooft het globaal uitstaand bedrag van de waterheffingen 29,8 miljoen euro, waarvan nagenoeg een derde betrekking heeft op rechten die werden vastgesteld vóór 2015. Het Rekenhof kan zich niet uitspreken over de invorderbare aard ervan en beveelt de fiscale administratie van de SPW (*Service Public de Wallonie*) aan dat uitstaand bedrag jaarlijks te analyseren.

In het algemeen heeft het Rekenhof twijfels bij de betrouwbaarheid van de informatie op basis waarvan de waterheffingen worden ingevorderd. De tekortkomingen in verband met de betrouwbaarheid van de gegevens en de ontstentenis van een geschikte IT-tool om de desbetreffende heffingen op te volgen en in te vorderen, doen immers afbreuk aan de juistheid van de fiscale situatie van de belastingplichtigen. De ontvanger beschikt momenteel niet over een betrouwbare toestand om de gewestelijke vorderingen op doeltreffende wijze te kunnen opvolgen en de nodige stappen te kunnen zetten om de heffingen in te vorderen. Aldus loopt de ontvanger het risico ongeschikte handelingen inzake invordering te stellen die kunnen leiden tot onnodige uitgaven voor het gewest.

Ook merkt het Rekenhof op dat de kwijting die het gewest verleent inzake waterheffingen niet volgens de regels gebeurt. Momenteel worden de ontvangers ontslagen van hun verantwoordelijkheid wanneer ze hun functie neerleggen, zonder echte voorafgaande analyse van hun beheer.

Op boekhoudkundig vlak kunnen tot slot, bij ontstentenis van een boekhoudtoepassing waarmee een economische boekhouding kan worden opgesteld, de vorderingen momenteel niet makkelijk worden opgevolgd.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collateral instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag « Opmvolgingsaudit aangaande de belastingen en heffingen op de watercaptaties en –lozingen » de samenvatting en dit persbericht zijn enkel elektronisch beschikbaar op www.rekenhof.be.